

Barbara Kryk

"Efektywny transfer wiedzy z nauki do przemysłu w województwie opolskim. Uwarunkowania skutecznej współpracy", red. Krzysztof Malik, Łukasz Dymek, Warszawa 2015 : [recenzja]

Studia i Prace Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania 44/1, 307-309

2016

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

DOI: 10.18276/sjp.2016.44/1-25

Barbara Kryk*

Uniwersytet Szczeciński

Recenzja książki *Efektywny transfer wiedzy z nauki do przemysłu w województwie opolskim. Uwarunkowania skutecznej współpracy*, red. Krzysztof Malik, Łukasz Dymek, Difin, Warszawa 2015 (ss. 228)

Rozwój polskich przedsiębiorstw w znacznej mierze jest uwarunkowany wzrostem znaczenia wiedzy i innowacji będących determinantami ich konkurencyjności i sukcesów rynkowych. W związku z tym niezbędne jest między innymi zadbanie o wzrost jakości edukacji, poprawę wyników działalności badawczej, wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych, wspieranie transferu wiedzy i innowacji między firmami oraz nawiązanie w tym zakresie szerokiej współpracy biznesu z ośrodkami naukowymi, badawczo-rozwojowymi i innymi instytucjami zewnętrznymi, w tym z władzą regionalną. W polskich warunkach współpraca na linii świat nauki–świat biznesu–samorząd regionalny jest zbyt słaba w stosunku do potrzeb, z tego względu wszelkie działania podejmowane w celu wzmocnienia tej współpracy są bardzo istotne. Przykładem popularyzacji uwarunkowań, osiągnięć i dobrych praktyk w tym obszarze jest monografia na temat transferu wiedzy z nauki do przemysłu w województwie opolskim. Podjęta w niej tematyka jest ważna zarówno z punktu widzenia podmiotów w niej uczestniczących, rozwoju regionu, jak i podnoszenia poziomu wiedzy na dany temat.

Monografia obejmuje słowo od redaktorów, trzy rozdziały oraz notki biograficzne autorów. Została wydana w trzech językach – angielskim, niemieckim i pol-

* Adres e-mail: krykb@wneiz.pl.

skim. Jej przedmiotem jest zaprezentowanie osiągnięć spektakularnego w skali kraju projektu *Efektywny transfer wiedzy z nauki do przemysłu w województwie opolskim*, w realizacji którego „samorząd regionalny przyjął na siebie rolę inicjatora działań w wyjątkowej – jak do tej pory – formie”. W jego ramach „podjęto się niezwykle wymagającego i ambitnego przedsięwzięcia, unikalnego w skali kraju i nowatorskiego w skali badanego regionu. Do działań projektowych zaangażowano pracowników największych uczelni akademickich w regionie oraz niemieckiego ośrodka badawczego – Uniwersytetu w Mannheim, a także 200 przedsiębiorstw regionalnych. Efektem współpracy jest m.in. omawiana publikacja zawierająca opis wykreowanego modelu współpracy w zakresie transferu wiedzy i innowacji oraz wyniki zmian zachodzących w poszczególnych dziedzinach gospodarowania województwa opolskiego”.

Celem opracowania było wykazanie kluczowego znaczenia zależności pomiędzy skutecznością komunikacji w trójce: nauka–samorząd–biznes a strategiami prorozwojowymi przedsiębiorstw i efektywnością wdrożenia innowacyjnych rozwiązań w regionalnym transferze wiedzy. Cel został zrealizowany – udowodniono, że „coraz silniejsze współzależności ekonomiczno-technologiczne pomiędzy stronami regionalnego transferu wiedzy stanowią realny efekt podjętych starań komunikacyjnych i kooperacyjnych”. Przejawy tych działań dopiero zaczynają (a w niektórych przypadkach dopiero zaczną) być widoczne, gdyż istnieje przesunięcie w czasie między fazą podjęcia budowy systemu transferu innowacji regionalnych a efektami z jego funkcjonowania. Można zatem powiedzieć, że działania podjęte w ramach projektu stanowiły swego rodzaju „koło zamachowe” pozytywnych zmian w omawianym zakresie.

Realizacji celu opracowania podporządkowano jego logiczny układ. W pierwszym rozdziale przedstawiono podstawowe założenia współpracy nauka–biznes, koncentrując się na jej poszczególnych elementach, w tym opracowanym innowacyjnym modelu efektywnego transferu wiedzy z nauki do przemysłu w województwie opolskim i roli w nim uczelni wyższych. Na tym tle prawidłowo, a czasami wręcz niestandardowo scharakteryzowano problem innowacji i działań proinnowacyjnych dla rozwoju współczesnych przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem kapitału społecznego oraz sieciowania. Poruszono również zagadnienie stosowania narzędzi *controllingu* w podnoszeniu potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw. Opisane w rozdziale zagadnienia, „istotne zarówno pod kątem przyszłych transfor-

macji polskiej, jak i światowej gospodarki”, stanowiły punkt wyjścia do rozważań podjętych w kolejnych częściach monografii.

W drugim rozdziale w sposób wieloaspektowy zaprezentowano uwarunkowania transferu wiedzy w województwie opolskim, rozpoczynając od scharakteryzowania specjalizacji regionalnych jako bazy do podnoszenia poziomu innowacyjności województwa opolskiego oraz wskazania istotnej roli samorządu regionalnego w inicjowaniu i wspomaganiu tego procesu. Podkreślono, iż bez efektywnego wsparcia samorządu zmiany byłyby znacznie wolniejsze. W poszczególnych podrozdziałach prawidłowo opisano i oceniono (pod względem skuteczności i efektywności) wybrane narzędzia i metody transferowania rozwiązań innowacyjnych w warunkach regionalnych. Przedstawiono również ciekawe „wyniki badań nad możliwościami innowacyjnymi prowadzonymi pod kątem zidentyfikowanych potrzeb współpracy z przedsiębiorstwami”, stanowiącymi potwierdzenie „właściwego przełożenia zagadnień modelowych na obszar praktycznego wykorzystania w sferze realnej gospodarki”.

W trzecim rozdziale zaprezentowano przykłady współpracy w zakresie transferu wiedzy i praktycznych rozwiązań innowacyjnych (zarówno w postaci opisu sytuacji i zmian, jak i case study), które wystąpiły w regionie. Dotyczyły one między innymi branży turystycznej, drzewnej, meblarskiej i magazynowej. Właściwie można powiedzieć, że te przypadki stanowią pewien wzorzec transferu wiedzy do wdrożenia w przedsiębiorstwach danych branż. Jednocześnie pozytywne efekty osiągnięte w zaprezentowanych firmach potwierdzają spełnienie kryterium efektywności ekonomicznej i skuteczności procesu współpracy na linii świat nauki–świat biznesu, co jest szczególnie istotne dla interesów przedsiębiorstw potrzebujących uzasadnienia ekonomicznego do podejmowania określonych rozwiązań.

Reasumując, należy podkreślić, że monografia jest ważnym dokonaniem Autorów, zarówno o znaczeniu naukowym, jak i aplikacyjnym. Wypełniając w istotnej części występującą lukę w obszarze praktycznego kompendium wiedzy o kooperacji sfery nauki, praktyki i władz regionalnych w zakresie transferu wiedzy istotnego z punktu widzenia rozwoju regionu, stanowi wartościową inicjatywę wydawniczą, która zasługuje na rozpowszechnienie wśród potencjalnych Czytelników. Do takich należy zaliczyć zarówno praktyków i teoretyków zajmujących się tymi zagadnieniami, jak i studentów kierunków ekonomicznych.